

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

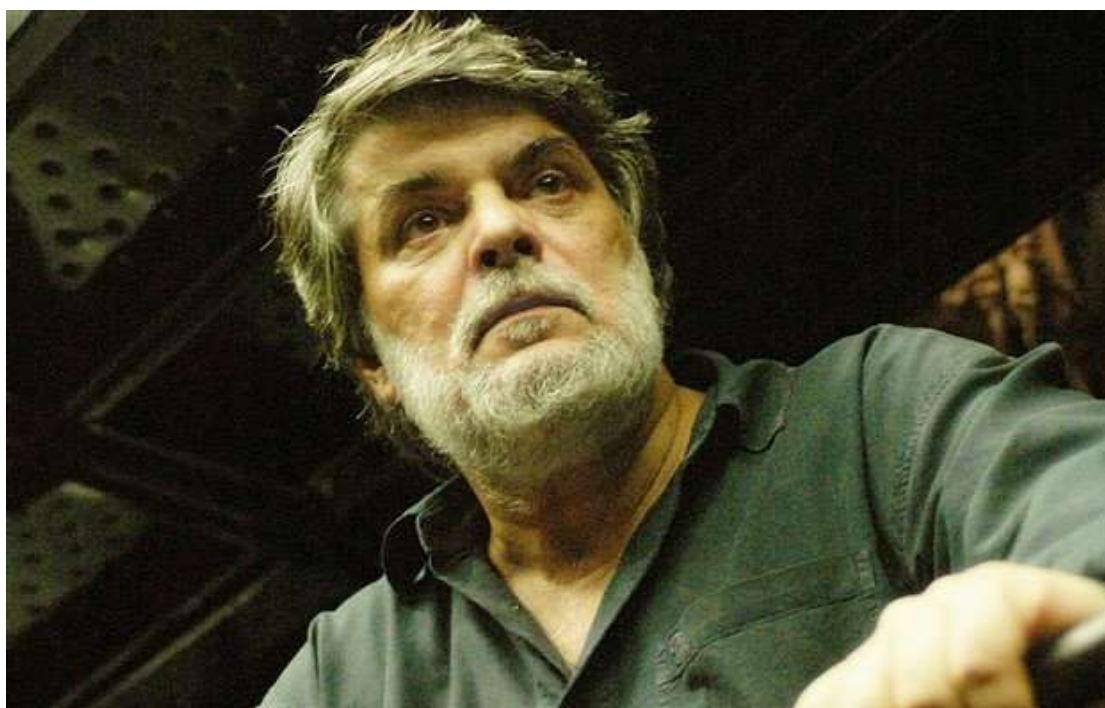
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αθήνα, 22 Μαΐου 2019

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**Αναγόρευση του σκηνοθέτη και μεταφραστή Δημήτρη
Μαυρίκιου σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Θεατρικών
Σπουδών του ΕΚΠΑ**

Αναγόρευση του σκηνοθέτη, μεταφραστή και κινηματογραφιστή Δημήτρη Μαυρίκιου σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη, 28 Μαΐου 2019 και ώρα 19.00 στη Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών (Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστημίου 30).

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ.

Πρόγραμμα

- Προσφώνηση από τον Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητή Μελέτιο-Αθανάσιο Κ. Δημόπουλο.
- Παρουσίαση του έργου και της προσωπικότητας του τιμωμένου από την καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Άννα Ταμπάκη.
- Προβολή ταινίας μικρού μήκους για τη ζωή και το έργο του τιμωμένου (επιμέλεια: επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Κλειώ Φανουράκη).

Αναγόρευση του τιμωμένου:

- Ανάγνωση των κειμένων του Ψηφίσματος του Τμήματος, της Αναγόρευσης και του Διδακτορικού Διπλώματος από την Πρόεδρο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, καθηγήτρια Χρυσόθεμη Αχ. Σταματοπούλου-Βασιλάκου.
- Περιένδυση του τιμωμένου με την τήβεννο της Σχολής από την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής, καθηγήτρια Ελένη Μιχ. Καραμαλέγκου.

Ομιλία του τιμωμένου με τίτλο:

«Εν αρχή ο λόγος, εν τέλει ο κινηματογράφος. Η σύνοδος των τεχνών στη θεατρική δημιουργία».

Ο βραβευμένος σκηνοθέτης, κινηματογραφιστής και μεταφραστής Δημήτρης Μαυρίκιος διακρίνεται για την ευρεία παιδεία του, τη βαθιά του γλωσσομάθεια και το πολύπλευρο και πολυσήμαντο καλλιτεχνικό του έργο στον κινηματογράφο και το θέατρο, με το οποίο έχει ασχοληθεί σε όλο του το διάνυσμα: αρχαία τραγωδία, νεοελληνικό, παγκόσμιο θέατρο (και λυρικό).

Γεννήθηκε στο Κάιρο το 1948. Μετά τον πόλεμο του Σουέζ, η οικογένεια εγκατέλειψε την Αίγυπτο και εγκαταστάθηκε πρώτα στην Ελλάδα κι αργότερα, με τη δικτατορία του 1967, στο Παρίσι. Αποφοίτησε το 1966 από το Λεόντειο Λύκειο. Σπούδασε φιλολογία και θεατρολογία στη Σορβόννη (Sorbonne-Paris III – 1966-69), όπου είχε καθηγητές μεταξύ άλλων τους κορυφαίους Bernard Dort, Γιώργο Σεβαστίκογλου και Jacques Scherer. Εν συνεχεία, σπούδασε σκηνοθεσία κινηματογράφου στην Κρατική Σχολή Κινηματογραφίας (Centro sperimentale) της Ρώμης (1969-1971), όπου είχε δάσκαλο τον Roberto Rossellini. Στη διάρκεια των σπουδών του παρακολούθησε γυρίσματα ταινιών του Federico Fellini, του Mauro Bolognini και του Pietro Germi.

A. Ενασχόληση με τον κινηματογράφο

Με τη μεταπολίτευση ο Δημήτρης Μαυρίκιος επιστρέφει στην Ελλάδα και λίγους μήνες αργότερα γυρίζει στη Νότιο Ιταλία την ταινία *Polemónia* (90') για τις εκεί μειονότητες των ελληνόφωνων, που απέσπασε το Α' Βραβείο Κριτικών και το Α' Βραβείο Κοινού στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης (1975).

Με τη μεγάλη μήκους ταινία του *Στο δρόμο του Λαμόρε* (1.25', σε δικό του σενάριο, βασισμένο στη νουβέλα του Verga, «La Lupa») συμμετέχει το 1980 στο επίσημο διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ της Hyères και σε άλλα ευρωπαϊκά φεστιβάλ, αποσπώντας εγκωμιαστικές κριτικές, και πρόσκληση της Cinémathèque Française, που διοργανώνει τριήμερο αφιέρωμα στο έργο του. Ο Jean Rouch εντάσσει το *Polemónia* στη διδακτέα ύλη του και το προβάλλει στους φοιτητές του (1981).

Από το 1976 (*Πορτραίτο του Pasolini*) ως το 1981 (*Σπιναλόγκα*) ο Δημήτρης

Μαυρίκιος γυρίζει –κυρίως για την ελληνική κρατική τηλεόραση– γύρω στα είκοσι (20) φιλμ documentaires. Μεταξύ 1982-86 αφιερώνεται στα *Γεφύρια του Ιονίου*, δώδεκα ημίωρα κινηματογραφικά ‘λευκώματα’, ένα «προσωπικό οδοιπορικό αναζήτησης», σύμφωνα με τον δημιουργό, «του κοινού πολιτισμού Ελλάδας και Ιταλίας, από την *Οδύσσεια* μέχρι σήμερα». Για το έργο του αυτό ο Δημήτρης Μαυρίκιος τιμήθηκε με Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών.

Το 1986 παρουσιάζει το *Μεσογειακό Τρίπτυχο για τα Πάθη*, δραματοποιημένο documentaire με θέμα το βίωμα του Θείου Πάθους στις τρεις μεγαλύτερες χριστιανικές χώρες της Μεσογείου: Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία. (55'). Το 1989 συνεργάζεται με τον Wieland Schmied, Πρύτανη της *Ακαδημίας Καλών Τεχνών* του Μονάχου και γράφει ένα σενάριο για τον ζωγράφο Giorgio de Chirico. Το 1990 ολοκληρώνεται το δραματοποιημένο ποιητικό δοκίμιο για τον de Chirico *Enigma est* (74'). Αποσπά τα Βραβεία καλύτερης ταινίας documentaire και μουσικής στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης –1990 και το Κρατικό Βραβείο καλύτερης ταινίας documentaire –1991. Η ταινία προκρίνεται ως υποψήφια στα Ευρωπαϊκά Βραβεία «Felix» (1991). Αποσπά το Α' Μεγάλο Βραβείο Biennale Internationale du film sur l'art στο Παρίσι (Centre Pompidou, Ιούνιος 1992) και περιλαμβάνεται στον Κύκλο «Vies d'artistes» του Λούβρου (Auditorium du Louvre, Σεπτ. 1993).

Τον Μάρτιο του 1994, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, οργανώνει εβδομαδιαίο αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο του στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Κινηματογράφος και Πραγματικότητα». Τον Μάρτιο του 1999, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσ/νίκης τιμά τον Δημήτρη Μαυρίκιο με αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο του, προβάλλοντας 10 ταινίες του στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ «Εικόνες του 21ου αιώνα».

Β. Ενασχόληση με το θέατρο, την όπερα, τη μετάφραση και τη διασκευή (από θεατρικά και λογοτεχνικά κείμενα)

Έχει σκηνοθετήσει για το θέατρο, με μοναδικό και πρωτοποριακό τρόπο, πάντα σε δικές του μεταφράσεις (ή/και διασκευές), με τη συχνή χρήση μεικτών θεατρικών και κινηματογραφικών μέσων, τα έργα:^{[1][2][3][4][5][6][7][8][9][10][11][12][13][14][15][16][17][18][19][20][21][22][23][24][25][26][27][28][29][30][31][32][33][34][35][36][37][38][39][40][41][42][43][44][45][46][47][48][49][50][51][52][53][54][55][56][57][58][59][60][61][62][63][64][65][66][67][68][69][70][71][72][73][74][75][76][77][78][79][80][81][82][83][84][85][86][87][88][89][90][91][92][93][94][95][96][97][98][99][100]}

- *Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα* του Luigi Pirandello (Κ.Θ.Β.Ε., Θεσ/νίκη – Αθήνα 1987),
- *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* του William Shakespeare (Εθνικό Θέατρο, 1989),
- *Σαλώμη* του Oscar Wilde (Θέατρο του Νότου, 1992),
- *Ο Γυάλινος κόσμος* του Tennessee Williams (Θέατρο «Εμπρός», 1997-1999, 311 παραστάσεις, 8 βραβεία Κοινού-«Αθηνόραμα» 1999),
- *Ηλέκτρα* του Σοφοκλή (Εθνικό Θέατρο, Επίδαυρος 1998 και εξωτερικό, 1998-1999),
- *Το έβδομο ρούχο*, μυθιστόρημα της Ευγενίας Φακίνου, διασκευασμένο από τον ίδιο για το θέατρο («Νέα Σκηνή» του Α. Βογιατζή, 2001-2002, 260 παραστάσεις, 7 βραβεία Κοινού-«Αθηνόραμα» 2002),
- *Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα* του Luigi Pirandello (Εθνικό Θέατρο, 2003, 8 βραβεία Κοινού-«Αθηνόραμα»),
- *True West* του Sam Shepard (Θέατρο Τέχνης, 2004),
- *Ο Pirandello και ο Ερρίκος* του (work in progress, Ελληνικό Φεστιβάλ-Εθνικό Θέατρο, 2006),
- *Ερρίκος Δ΄* του Luigi Pirandello (Εθνικό Θέατρο, 2006-2007, σκηνή «Κοτοπούλη-Ρεξ»),
- *Ανδρομάχη* του Jean Racine (Εθνικό Θέατρο, Ελληνικό Φεστιβάλ-Επίδαυρος, 20-7-2007),
- *Το τερατώδες αριστούργημα* μια παράσταση για τη ζωή και το έργο του Γ. Ρίτσου (Φεστιβάλ Επιδαύρου,

2009, «Βραβείο Κουν» 2009), • *Φρεναπάτη* του Pierre Corneille (Εθνικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή 2010-11), • *Πάπισσα Ιωάννα*, έργο του βασισμένο στο μυθιστόρημα και τη ζωή του Εμμανουήλ Ροΐδη (Φεστιβάλ Αθηνών 2014 και 2015), • *Ξαφνικά πέρσι το καλοκαίρι* του Tennessee Williams (θέατρο οδού Κεφαλληνίας, 2014-2015), • *Απόψε αυτοσχεδιάζουμε* του Luigi Pirandello (Εθνικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή, 2018-2019),

καθώς και τις όπερες: • *Βέρθερος* του Jules Massenet (Ε.Λ.Σ. 1983-84), • *Χορός μεταμφιεσμένων* του Giuseppe Verdi (Ε.Λ.Σ. 2011-12).

Η ένταξη του κινηματογράφου στο θέατρο απασχόλησε τον Δημήτρη Μαυρίκιο, ήδη στο ανέβασμα της όπερας των Brecht-Weill *Mahagonny* (Ε.Λ.Σ. 1977) όπου, συνεργαζόμενος με τους Μ. Βολανάκη, Μ. Χατζιδάκι και Δ. Φωτόπουλο, ενέταξε σ' ένα μεγάλο μέρος της παράστασης κινηματογραφικά δρώμενα σε τρεις μεγάλες οθόνες. Το 1980 ο Μάνος Χατζιδάκις του ανέθεσε μια παράσταση με θέατρο, μουσική και κινηματογράφο σε ποίηση Μ. Μέσκου για τον Μουσικό Αύγουστο του Ηρακλείου. Το 1987 σκηνοθέτησε τη μικρού μήκους ταινία *Ατρείδες*, που προβαλλόταν στην *Όπερα της Φραγκφούρτης* ανάμεσα στις δύο *Ιφιγένειες* του Gluck, σε σκηνοθεσία Μ. Κακογιάννη και σκηνικά-κοστούμια Δ. Φωτόπουλου, με τον οποίο ο Δ.Μ. έχει επίσης συνεργαστεί στις παραστάσεις των έργων *Βέρθερος*, *Σαλώμη* και *Ερρίκος Δ΄*.

Κατέθεσε τη δική του κινηματογραφική πρόταση για την *Cavalleria Rusticana* του Mascagni, πραγματοποιώντας ειδική χρήση κι επεξεργασία του βίντεο από τις παραστάσεις του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (1993). Έχει μεταφράσει στα ελληνικά το ομώνυμο με την όπερα αυτή διήγημα –μαζί με άλλα έξι– του Giovanni Verga από τη συλλογή *Vita nei Campi*.

Έχει αναπτύξει πολλές άλλες σημαντικές καλλιτεχνικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει συνεργαστεί πολύ εποικοδομητικά επί σειρά ετών με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, συμμετέχοντας στο Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με σεμινάρια αφιερωμένα στην όσμωση της θεατρικής μετάφρασης/διασκευής με τη σκηνική πράξη. Έχει πραγματοποιήσει εξαιρετικές μεταφράσεις από τα γαλλικά και ιταλικά, τα αγγλικά, τα αρχαία ελληνικά και τα λατινικά. Δεινός μεταφραστής ολοκλήρωσε, το 2018, την έμμετρη μετάφραση της *Κόλασης* του Δάντη, που πρόκειται να εκδοθεί στο άμεσο μέλλον.